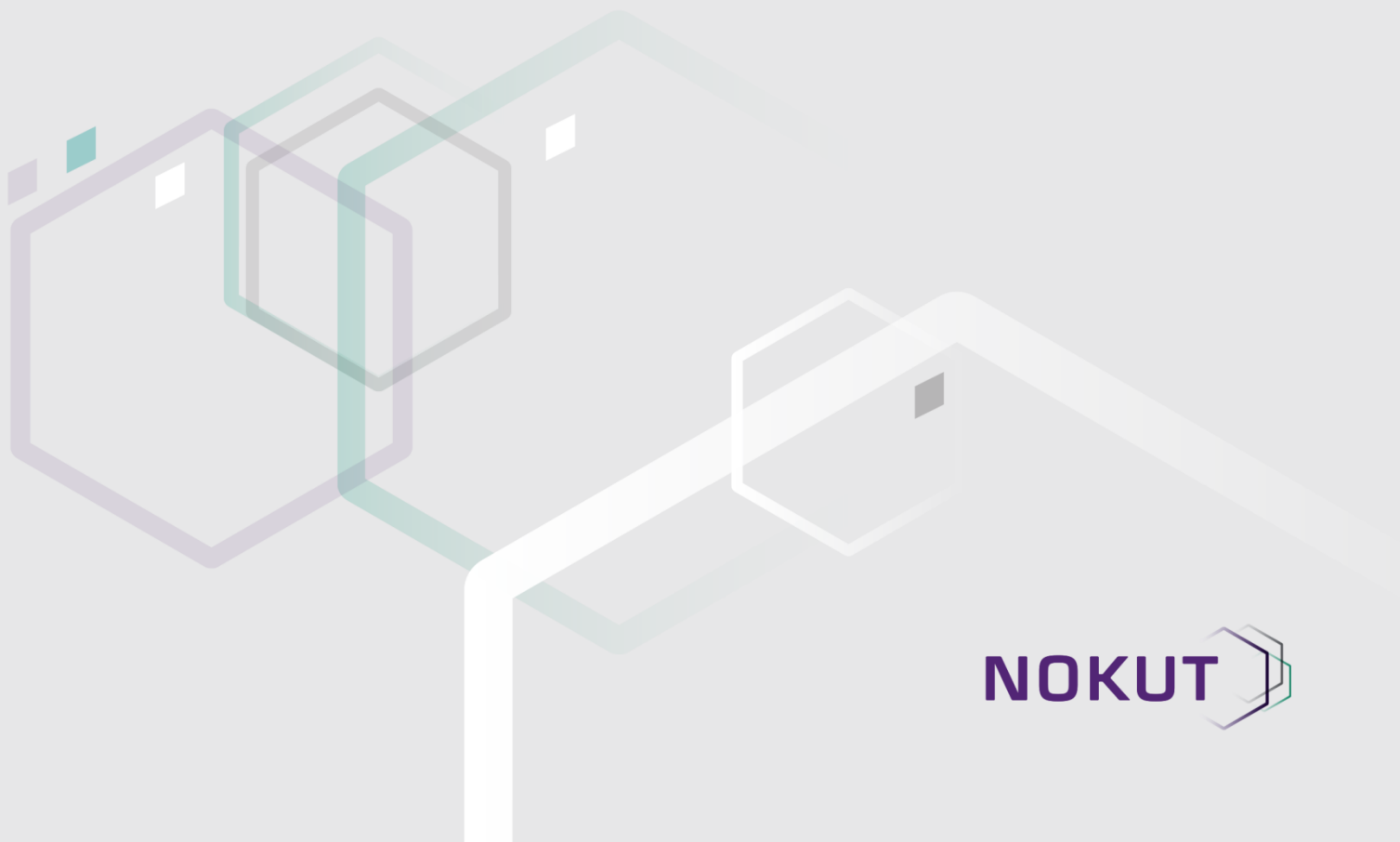

NOKUTs tilsynsrapporter

Bachelor i rettsvitenskap

Trondheim juridiske skole AS

September 2018

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Trondheim juridiske skole AS
Studietilbudets navn:	Bachelorgradsstudium i rettsvitenskap
Grad/Studiepoeng	Bachelor/180 studiepoeng
Studieform	Stedbasert og nettbasert
Sakkyndige:	Asbjørn Strandbakken, Eva Gjerdrum, Elise Johansen, Aleksander Gjørseter, Thomas Wilhelmsson
Dato for vedtak:	28.09.2018
NOKUTs saksnummer	17/07575

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av bachelorgradsstudium i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Bachelorstudium i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS tilfredsstillende ikke NOKUTs krav til utdanningskvalitet i vedtak av 28. september 2018.

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	1
3	Faglig vurdering.....	1
3.1	Oppsummering	2
3.2	Forutsetninger for akkreditering (§ 2-1 i studietilsynsforskriften).....	2
3.3	Krav til studietilbudet (§ 2-2 i studietilsynsforskriften)	4
3.4	Krav til fagmiljø (§ 2-3 i studietilsynsforskriften)	13
4	Samlet konklusjon.....	21
5	Institusjonens kommentar.....	23
6	Tilleggsvurdering	29
6.1	Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar	29
6.2	Samlet konklusjon	33
7	Vedtak	34
8	Dokumentasjon	35
9	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	36

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Trondheim juridiske skole AS er et aksjeselskap med hovedformål å utvikle og drive høyskolevirksomhet. Selskapet er i sin helhet eid av Folkeuniversitetet Midt-Norge. Jusstudiet i Trondheim har eksistert som studie-/undervisningstilbud i snart 45 år i regi av Folkeuniversitetet Midt-Norge, som et supplement til det offentlige utdanningstilbudet innen juridiske studier. Trondheim juridiske skole AS ønsker å formalisere det nåværende studietilbudet ved å søke en 3-årig bachelor i rettsvitenskap som et selvstendig studietilbud.

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift¹. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering, skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. En utvidet sakkyndige komité har avgitt en tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fatter deretter vedtak.

Om denne rapporten

Vi gjør oppmerksom på at NOKUTs tilsynsrapporter viser en kronologisk saksgang. Vår metode innebærer som beskrevet ovenfor en mulighet for at komiteen endrer sin konklusjon i løpet av vurderingsprosessen. Sluttkonklusjon finnes i del 7.

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1 Oppsummering

Trondheim Juridiske Skole AS (TJS) har lagt ned et betydelig arbeid i sin søknad om akkreditering til bachelor i rettsvitenskap. Endringene som er gjort viser en motivasjon og vilje til videreutvikling. Søknaden fremstår som svært ryddig og det har sådan vært lagt til rette for en vurdering. I og med at denne prosessen kun foregår gjennom vurdering av det skriftlige dokumentet som utgjør søknaden og ikke andre dialoger, som institusjonsbesøk og intervjuer, blir søknadens innhold avgjørende for vår forståelse av hvilken fremtidig utdanning som skal utvikles.

TJS er et aksjeselskap med hovedformål å utvikle og drive høyskolevirksomhet innenfor fagområdet rettsvitenskap. Selskapet er i sin helhet eid av Folkeuniversitetet Midt-Norge og studieprogrammet er utviklet med utgangspunkt i de erfaringene Folkeuniversitetet Midt-Norge har hatt med tilsvarende studietilbud drevet i samarbeid med Høgskolen i Molde. TJS har høstet av erfaringene både fra Folkeuniversitetet Midt-Norge sin søknad om akkreditering, og egen søknad som ble endelig vurdert i mars 2017. TJS har utbedret enkelte av de mangler som ble påpekt i forrige søknad. Komiteen vil likevel fortsatt påpeke de faglige utfordringer TJS vil møte på. Dette baseres på deres ambisjon om å opprette et tilbud som både skal være en selvstendig bachelorutdanning som gjør studenter attraktive for arbeidsmarkedet, og samtidig være et studieforløp som muliggjør innpassing på programmet for integrert master i rettsvitenskap ved de tre juridiske fakultetene.

Den sakkyndige komiteen vil igjen trekke frem det særlige kravet til fagmiljøets størrelse og kvalifikasjoner som bakgrunn for at det ikke kan anbefales godkjenning av denne søknaden. Det studietilbudet og studentopptaket TJS skisserer og legger opp til kan ikke etter komiteens mening gjennomføres slik det faglige miljøet er presentert i søknaden. TJS må jobbe med rekrutteringen og sørge for å få på plass et større og et tilstrekkelig bredt fagmiljø.

Komiteen kan ikke se det som sannsynlig at de mangler som er trukket frem lar seg rette opp innen 3 uker. Institusjonen bør derfor bruke lenger tid på å legge opp en strategi for hvordan kravene kan nås, og eventuelt komme tilbake med en ny søknad ved en senere anledning.

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av utdanningen bachelor i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS

3.2 Forutsetninger for akkreditering (§ 2-1 i studietilsynsforskriften)

3.2.1 Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler

§ 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Vurdering

Styringsordning, Reglement, Klagenemnd, Læringsmiljøutvalg, Utdanningsplan

Trondheim juridiske skole AS (TJS) er et aksjeselskap med styret som øverste organ. Selskapet er eid av Folkeuniversitetet Midt-Norge. Selskapets styre er øverste myndighet og ansvarlig for selskapets virksomhet. Dokumentene Styrevedtekter for Trondheim juridiske skole AS, Forskrift om opptak, studier, eksamen og bachelorgrad ved Trondheim juridiske skole AS, Klagenemnd – retningslinjer,

Læringsmiljø og læringsmiljøutvalg – retningslinjer, Utdanningsplan for Bachelorgraden i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS ble justert etter kommentarer i rapporten Bachelor i rettsvitenskap, Trondheim juridiske skole AS mars 2017 (NOKUTs sak 16/01038). Disse ansees derfor som tilfredsstillende, men TJS bør jevnlig gå gjennom dokumentene for oppdatering. Det gjelder spesielt utdanningsplanen, som trenger justeringer ved endringer i studieplan.

Opptak, Rammeplan

TJS tar opp søkere som har generell studiekompetanse. Søkere som ikke oppfyller dette kravet kan vurderes i forhold til annen relevant utdanning eller kombinasjon av utdanning og yrkespraksis (realkompetanse) i tråd med de fastsatte kravene i universitets- og høyskoleloven og opptaksforskriften § 3-1. For søkere som oppfyller minstekravene for realkompetanse vil TJS foreta en faglig individuell vurdering av kompetansen opp mot de faglige kravene/forutsetningene for å kunne gjennomføre studiet. I tillegg til ovennevnte kompetansekrav stilles det for søkere som ikke har norsk videregående skole krav om nødvendig språkmestring, jf. de alternative krav oppstilt i opptaksforskriften § 2-2. Den sakkyndige komiteen vurderer TJSs opptakskrav til å være i samsvar med universitets- og høyskoleloven og opptaksforskriften.

Det er ikke vedtatt særlige rammeplaner for studiet/fagområdet.

Vitnemål og Diploma Supplement

Vitnemål og Diploma Supplement har korrekte navn og henvisninger, innplassering i NKR er korrekt, og begge inneholder læringsutbyttebeskrivelser. Disse er derfor tilfredsstillende.

Kvalitetssikringssystem

I søknaden inngår dokumentet «Kvalitetshåndbok. Overordnet beskrivelse av kvalitetssikringssystemet». NOKUT har fått ny studietilsynsforskrift av 7. februar 2017. Dokumentets henvisninger til forskriften må oppdateres. Se spesielt kapittel 4 § 4-1 Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet. Skolen bør fortløpende tilpasse interne kvalitetsarbeid til NOKUTs krav. Ved en eventuell akkreditering vil NOKUT føre tilsyn med det systematiske kvalitetsarbeidet etter at studiet har vært i gang noe tid.

Konklusjon

Nei, skolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Skolen må:

- oppdatere henvisningen til studietilsynsforskriften i *Kvalitetshåndbok*

Skolen bør:

- fortløpende tilpasse interne kvalitetsarbeid til NOKUTs krav

3.2.2 Informasjon om studietilbudet

§ 2-1 (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Vurdering

§ 2-1-(2) er et nytt krav i studietilsynsforskriften. Det vises til merknad til denne paragrafen i studietilsynsforskriften «Med informasjon menes det som framgår av studieplanen og tilknyttet informasjon om studiet.». Det er viktig at informasjonen om studiet er oppdatert til enhver tid. Det gjelder også oppdatering i henhold til endringer i relevante lov og forskrifter. Informasjon om studentutveksling må tas inn i studieplanen.

Skolen bør vurdere om mer konkret informasjon/teksten (slik det er formulert i TJS sin forskrift) om realkompetanse tas inn i studieplanen.

Konklusjon

Nei, kravet er ikke tilfredsstillende imøtekommet.

Skolen må:

- ta inn informasjon om studentutveksling i studieplanen

Skolen bør:

- vurdere om å ha mer konkret informasjon om realkompetanse i studieplanen

3.3 Krav til studietilbudet (§ 2-2 i studietilsynsforskriften)

3.3.1 Læringsutbytte og studiets navn

§ 2-2 (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Kunnskap

- Kandidaten har bred kunnskap om juridisk metodelære og yrkesetikk for jurister
- Kandidaten har bred faglig kunnskap innenfor sentrale rettsområder
- Kandidaten har kunnskap om det idemessige grunnlaget for rettsstaten og Norges rettshistorie
- Kandidaten har kunnskap om, og forståelse av, rettssystemets rolle nasjonalt og internasjonalt
- Kandidaten har kunnskap om internasjonal rett, herunder EU/EØS-rett
- Kandidaten har kunnskap om hvordan politisk og samfunnsmessig utvikling, i tillegg til domstolsavgjørelser, er med på å endre og utvikle norsk rettspraksis
- Kandidaten skal kjenne til forskning via publiserte rettsvitenskapelige artikler som er relevante på de enkelte rettsområdene

Ferdigheter

- Kandidaten kan anvende juridisk metode i analyse av praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg
- Kandidaten kan anvende norske og internasjonale rettskilder

- Kandidaten kan foreta kritisk vurdering av gjeldende rett og drøfte behov for endringer
- Kandidaten kan fremstille og kommunisere resonnementer på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet
- Kandidaten kan holde seg faglig oppdatert og videreutvikle sine ferdigheter
- Kandidaten kan anvende disse kunnskaper og ferdigheter individuelt og i samarbeid med andre, og kan gjennomføre arbeidsoppgaver innenfor gitte tidsrammer

Generell kompetanse

- Kandidaten har god evne til skriftlig formidling og drøfting av en juridisk problemstilling
- Kandidaten kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter, både selvstendig og i samarbeid med andre
- Kandidaten kan formidle sentrale teorier innenfor fagområdene, og bruke faget til å identifisere ulike typer problemstillinger og løsninger

Vurdering

Studiets navn er «Bachelor i rettsvitenskap/Bachelor of laws». I søknaden er det lagt til grunn at studiet innholdsmessig tilsvarer i hovedtrekk de tre første årene av masterstudiet i rettsvitenskap, men slik at det er tale om et selvstendig studium innenfor første syklus i NKR. Navnet er dekkende.

TJS beskriver målet for studiet i Studieplan for bachelor i rettsvitenskap (Vedlegg 12). Studieplanen beskrives gjennom krav til læringsutbytte i form av kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Læringsutbyttebeskrivelsen gir en grundig og god beskrivelse av utdanningens mål og kompetansekrav, i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) for første syklus.

Konklusjon

Ja, skolens redegjørelse er tilfredsstillende.

3.3.2 Studietilbudets faglig oppdatering og relevans

§ 2-2 (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Vurdering

Det kan være delte meninger om hvilke fag som bør inngå i et bachelorstudium i rettsvitenskap. Men innenfor de fag som inngår i studiet er det på det rene at studiet omhandler gjeldende rett, og at det dermed er gitt at studietilbudet er faglig oppdatert. I det hele ligger det i studiets karakter, at det til enhver tid krever at det er oppdatert i forhold til gjeldende rett.

Det kan også være delte meninger om hvordan studietilbudet bør utformes for å være optimalt i forhold til relevans for videre studier og arbeidsliv. Som det fremgår av søknaden side 12 er tanken

med studiet at det både skal gi selvstendig kompetanse for arbeidslivet og skal kunne innpasses i videre studier ved ett av de juridiske fakultet med sikte på å oppnå mastergrad i rettsvitenskap.

Komiteen mener at studiet har relevans for arbeidslivet. Vurderingen av relevansen til arbeidslivet, bygger på komiteens vurdering av de faglige ferdighetene som kandidatene skal erverve gjennom studiet. Vi legger til grunn at den kompetansen en bachelorkandidat erverver kan være av interesse for så vel private som offentlige arbeidsgivere, enten det er tale om forsikringsbransje, bank, eller offentlig forvaltning. Det er likevel grunn til å understreke at den arbeidsgiverundersøkelsen som arbeidsgruppen bak juristutredningen fra 2013 utførte, tilsier at arbeidsgiverne primært etterspør master i rettsvitenskap. Vi har derfor foreløpig begrenset erfaringsmateriale for å ta stilling til hvordan bachelor i rettsvitenskap faktisk vurderes på arbeidsmarkedet.

Søkeren viser til vedlegg 40 med underbilag som viser at så vel privat som offentlige arbeidsgivere vil ha behov for den kompetansen som studiet gir. Komiteen deler søkers syn på at bachelorkandidater får en kompetanse som har en tydelig relevans for arbeidslivet.

Som nevnt mener søkeren at studiet også skal kvalifiserer for videre studier med sikte på å oppnå mastergrad i rettsvitenskap, se søknaden side 12-13 hvor det fremgår at studiet i hovedsak dekker de tre første årene av studiet master i rettsvitenskap. På side 17-18 utdypes det at studiet skal gi grunnlag for innpassing i en mastergrad i rettsvitenskap. Komiteen kan ikke se at studiet uten videre gir grunnlag for innpass i masterstudium. Dette vil bero på en konkret vurdering etter at studenten eventuelt er opptatt til et integrert masterstudium gjennom samordna opptak. Det eksisterer ikke noen åpne alternative 2-årige løp per i dag, se søknaden side 18. Siden søkeren ønsker at studiet skal gi selvstendig kompetanse og gi grunnlag for innpass, har man lagt seg meget tett opp til de tre første studieårene i en mastergrad hva gjelder faglig innhold. Etter komiteens mening er dette en svakhet ved studiet, da man til dels har svært vide læringsmål, samtidig som antall studiepoeng gjerne er lavere enn tilsvarende fag i et masterstudium. Som grunnlag for innpass er derfor ikke studiet optimalt og komiteen ser en reell fare for at man ikke vil oppnå innpass slik masterstudiene er lagt opp per i dag.

Når komiteen likevel mener at studiet kan kvalifiserer for videre studier, bygger dette på tabellen på side 19 hvor det er oppregnet ulike studietilbud som kan være aktuelle etter bachelorgraden i rettsvitenskap. Master i rettsvitenskap er med rette utelatt fra denne opplistingen.

Konklusjon

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og videre studier.

3.3.3 Studietilbudets arbeidsomfang

§ 2-2 (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Vurdering

Arbeidsomfanget det første året er kalkulert til 1750 arbeidstimer tilsammen. Selvstudium, inkludert det som er kategorisert som eksamensforberedelser, utgjør størst arbeidsomfang med til sammen 1433

timer. Det er oppgitt til sammen 314 timer til organisert undervisning. Av disse er 146 timer forelesninger og 90 timer seminarundervisning. Det er også satt av 3 timer til individuell veiledning.

Arbeidsomfanget for det andre året er tilsvarende første studieår; 1750 arbeidstimer. Selvstudium, inkludert eksamensforberedelser, utgjør 1476 timer. Det er oppgitt til sammen 271 timer til organisert undervisning. Av disse er 117 timer forelesninger og 102 timer seminarundervisning. Det er også satt av 3 timer til individuell veiledning i det andre studieåret.

Arbeidsomfanget tredje studieår er kalkulert til 1800 arbeidstimer tilsammen. Selvstudium, inkludert eksamensforberedelser, utgjør til sammen 1544 timer. Det er oppgitt tilsammen 246 timer til organisert undervisning. Av disse er 121 timer forelesninger og 81 timer seminarundervisning. I tredje studieår er det satt av 10 timer til individuell veiledning.

Arbeidsomfanget er tilpasset opplegget for studiet for å oppnå studiets læringsutbyttebeskrivelser gjennom de ulike arbeidsformene.

Konklusjon

Ja, skolens redegjørelse om studiets arbeidsomfang er tilfredsstillende. Kravet ansees som oppfylt.

3.3.4 Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur

§ 2-2 (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Vurdering

TJS gir en grundig beskrivelse av studiet innhold og oppbygning i søknadens side 21-46. Studiet går over tre år inndelt i to semester hvert studieår. Dette gir seks semestre til sammen. Første semester er inndelt i tre emner tilsvarende 10 stp hver: Examen philosophicum, Examen facultatum jusfaglig variant og Familie- og arverett. I andre semester undervises det i Avtalerett (10 stp), Statsrett (12 stp) og Erstatningsrett (8 stp).

Andre studieår og tredje semester starter med Alminnelig forvaltningsrett (20 stp), og fortsetter med Folkerett (6 stp), Menneskerettigheter (5 stp). Andre studieår, fjerde semester, starter med Juridisk metode og etikk (10 stp), og fortsetter med Spesiell forvaltningsrett – miljørett (5 stp), Spesiell forvaltningsrett - velferdsrett (9 stp), og EU/EØS-rett (5 stp).

Tredje studieår er i all hovedsak viet formuerettsfagene samt bacheloroppgaven (BA oppgaven). Femte semester starter med Alminnelig obligasjonsrett (18 stp) og fortsetter med Tingsrett (10 stp). I sjette og siste semester undervises det i: Rettshistorie (7 stp), Panterett (5 stp), og Gjeldsforfølgingsrett (5 stp). Semesteret avsluttes med innlevering av en bacheloroppgave (15 stp).

I tabellen på søknadens side 22 illustreres det hvordan læringsutbyttebeskrivelsene oppnås i relasjon til de enkelte emnene.

Læringsutbyttebeskrivelsen legger vekt på at studentene i tillegg til ervervelse av faglig og metodisk kunnskap skal kunne formidle resonnementer både skriftlig og muntlig. For å utvikle disse egenskapene opplyser TJS at det arrangeres skrivekurs utover i semesteret. I tillegg vil studentene kunne levere to-tre øvingsoppgaver hvert semester hvorav en øvingsoppgave per semester er obligatorisk.

Sett i forhold til studieplanens og fagplanenes beskrivelse av læringsutbyttet er det en hensiktsmessig oppbygging av studiet. Det legges opp til levering av en BA oppgave på slutten av studiet, noe komiteen anser som svært positivt for målet om å oppnå kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som gjør at studentene kan inneha offentlige og private stillinger etter oppnåelse av BA graden. Videre legges det opp til en omfattende formativ vurdering, hvor det gis tilbakemelding på obligatoriske øvingsoppgaver hvert semester, og på både muntlig presentasjoner og semesteroppgave som må være bestått for å kunne gå opp til eksamen. Komiteen finner opplegget faglig godt, men at det krever et fagmiljø av en viss størrelse som per i dag anses å ikke foreligge, jf. Konklusjonen i punkt 3.4.1.

Det er for øvrig et veldig tett pakket program og svært mye studentene skal gjennom i løpet av tre år. Ved å gjøre plass til BA oppgaven, har TJS flyttet om og «knepet inn studiepoeng» fra flere emner. Endringen av fagsammensetningen i de enkelte studieårene har ført til en mindre naturlig faglig oppbygning, særlig sammenlignet med den oppbygningen de tre juridiske fakultetene har. Videre legges det opp til undervisning i mange enkeltemner, noe som kan være til hinder for en mer dyptgående og grundig læring i enkelte fag. Dette forsterkes ved at enkelte emner har mindre studiepoeng sammenlignet med fagene som tilbys ved de ovenfor nevnte fakultetene. Komiteen har forståelse for at TJS ønsker å ligge tett opp mot studietilbudet til de juridiske læresteder som tilbyr integrert master i juss for å kunne tilrettelegge for sine studenter om å søke innpass. TJS forsøker imidlertid også samtidig å tilfredsstille de særlige krav en BA utdanning stiller, ved å være relevant for arbeidsmarkedet og ved å inneholde krav om BA oppgave. Komiteen mener TJS i større grad bør ha fokus på å utarbeide et studieforløp for en BA grad ved å prioritere enkelte fagområder mer og gå mer i dybden, og utelate eller minke andre områder. Det vil gjøre programmet mindre tett pakket og vil føre til et bedre kunnskapsutbytte.

I søknaden har institusjonen oppgitt at de har 100 lesesalsplasser. Det er satt et øvre tak på inntak av 100 studenter per år. Etter fullt utbygging av studiet vil det etter 3 år være anslagsvis 250-300 studenter. TJS anslår at det vil være 40 studenter per kull som vil være såkalte nettstudenter. Dette medfører at det vil være ca. 210 studenter på campus når studiet er utbygd. Et forholdstall på 2 student per lese plass synes forsvarlig også tatt i betraktning av at jusstudenter tradisjonelt benytter mye tid på lesesaler. Lesesalsdekningen kan aksepteres, men søkeren må fortløpende ha særskilt oppmerksomhet på tilgang til arbeidsplass for studentene.

Det fremgår av søknaden at tilgangen til bibliotekressurser er tenkt løst gjennom samarbeid med NTNU/Gunnerusbiblioteket. Det er utferdiget en avtale som sikrer studentene tilgang til bibliotekressurser. Søkeren må til enhver tid sikre at studentene har tilgang til bibliotek tjenester innenfor fagets egenart. Det må derfor være tilgang til et fagjuridisk bibliotek. Det er opplyst at Gunnerusbiblioteket har juridiske bøker og tidsskrifter på norsk. Det er ikke opplyst om det er relevant litteratur fra andre land. Komiteen har under noe tvil kommet til at den løsningen som det er redegjort for er tilstrekkelig til å sikre studentene tilgang til bibliotek tjenester.

Teknologisk infrastruktur

Søker gjør godt rede for den teknologiske infrastrukturen gjennom beskrivelser av servere, serverkapasitet og nettverk, programvare, backup, responstider og oppetid. Søker anvender den digitale læringsplattformen It's learning for formidling av alt undervisningsmaterieell, timeplaner og viktige beskjeder. Søker beskriver plattformen som den viktigste kommunikasjonskanalen med studentene. Plattformen er hensiktsmessig og god for formålet både for behov tilknyttet det stedsbaserte studiet og nettstudiet. Nettstudentene bruker løsningen Klasserom på nett. Videokonferanseplattformen OmniJoin anvendes til opptak av forelesninger og til gjennomføring av seminarer og kollokvier på nett.

IKT-avdelingen ved Folkeuniversitetet Midt-Norge skal gi support til studentene ved behov både ved bruk av utstyr og tjenester som er tilknyttet institusjonen, og ved bruk av studentenes eget utstyr. Når nettstudentene er aktive i Klasserom på nett, eller i seminarundervisning på nett eller ved opptak av forelesninger er det alltid en teknisk assistent tilstede/påkopleet for å sikre kvaliteten på lyd/bilde. Det finnes egne prosedyrer for denne supporten.

Kravene til nettstudentenes utstyr er klart formidlet og studentene får ved oppstart tilbud om teknisk sjekk og opplæring i bruk av de tekniske løsningene. Alle studentene får opplæring i studieteknikk i starten av studiet. Vi forutsetter at nettstudentene da også får opplæring i studieteknikk for nettstudenter.

Faglærere får teknisk og praktisk opplæring i bruk av de tekniske løsningene for undervisning på nett. Dette er slik komiteen ser det tilfredsstillende.

Konklusjon

Ja, studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Skolen bør:

- endre den faglige sammensetningen ved å ha færre fag med flere studiepoeng for å tilrettelegge for mer dyptgående kunnskap i de fagområder som arbeidsmarkedet særlig etterspør i en bachelorgrad i rettsvitenskap

3.3.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

§ 2-2 (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Vurdering

Undervisnings-, lærings-, og vurderingsformene er godt beskrevet i søknadens side 55- 68. Undervisningen består i hovedsak av forelesninger, seminarer og kollokvier. Her viser TJS til at det legges vekt på arbeids- og undervisningsformer som har relevans for å oppnå læringsutbyttet for studiet. Forelesningsformen er valgt for å gi studentene en generell innføring i og oversikt over de ulike emnene og presenterer hovedprinsipper og de mest sentrale problemstillingene i emnet. Seminarundervisningen er problemorientert og baseres på høy grad av studentaktivitet.

Seminarundervisningen foretas i grupper på maks 30 studenter. Arbeids- og undervisningsformene ligger tett opp til både måten det undervises på og timefordelingen som brukes ved det juridiske fakultet, UiT Norges Arktiske Universitet. TJS har et noe høyere antall forelesningstimer i forhold til seminar timer sammenlignet med juridisk fakultet i Tromsø. Dette kan ha sammenheng med mangel på lærerressurser som beskrevet i punkt 3.4. Komitéen mener at TJS bør tilstrebe å ha flere seminar timer.

Det opplyses videre at studentene tilbys ferdighetstrening i form av kurs i studieteknikk (første studieår), kurs i kollokviearbeid (første studieår) og skrivekurs. Alt legges godt til rette for nettstudentene. I tillegg til skrivekursene som tilbys på hver avdeling gjennomføres det på vårsemesteret et eksamensrettet skrivekurs (med krav om minimum 75% deltagelse av studenten). Kurset består av fire dagskurs på fire timer hver (16 arbeidstimer til sammen), og skal øve studentene i å anvende juridisk metode i analyse av praktiske og teoretiske problemstillinger og treffe begrunnede valg. Kurset beskrives som obligatorisk og at godkjent oppmøte er en forutsetning for å gå opp til eksamen.

Søknaden beskriver læringsformene for nettstudentene som de samme som campusstudentene får tilgang til. Forelesninger formidles som opptak, det tilbys seminarundervisning på nett og det legges til rette for kollokviegrupper.

De vurderingsformene TJS beskriver er: muntlig presentasjon, semesteroppgave, øvingsoppgave, hjemmeksamen med etterfølgende muntlig prøving, skriftlig og muntlig skoleeksamen, og BA oppgave. Det gis gjennom disse vurderingsformene både formativ og summative vurderinger i løpet av og ved slutten av hvert semester. Vurderingsformene svarer godt til læringsutbyttebeskrivelsene idet de prøves både muntlig og skriftlig. Ved å benytte ulike vurderingsformer får også studentene øving i å mestre ulike typer oppgaver i form av praktiske og teoretiske problemstillinger. Vurderingsformene legger også opp til øving i å mestre ulike arbeidsformer i form av å prestere på bakgrunn av opparbeidet kunnskap (skoleeksamen), arbeid over tid med tilgjengelig kildemateriale (hjemmeksamen) og formidling av muntlige resonnementer (muntlig prøving).

De sakkyndige mener at det kan by på utfordringer å kvalitativt sikre gjennomføringen av flere av vurderingsformene. Studentene skal ved levert semesteroppgave motta «utfyllende tilbakemeldinger fra faglærer». Slik fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse og det samlede studentantall er beskrevet i søknaden, vil det være svært krevende og kanskje urealistisk å få til. Videre vil det være tvilsomt om en gjennomføring av muntlig skoleeksamen kan la seg gjennomføre uten at eksterne sensorer i stor grad benyttes. Dette kan gå utover kvalitetssikringen av gjennomføringen av denne vurderingsformen.

Eksamensopplegget er godt nok, men komiteen mener, i tråd med konklusjonen under punkt 3.4.1, at gjennomføringen vil kunne bli utfordrende med tanke på fagmiljøets størrelse og sammensetning, og samlede kompetanse.

For øvrig mener komiteen at gjennom de ulike undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er det tilstrekkelig lagt til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen. Når det er sagt er det potensiale for å legge til rette for enda større grad av aktiv studentundervisning ved å justere antallet forelesningstimer ned til fordel for et høyere antall timer med mer aktiv studentundervisning slik som seminarundervisning.

Konklusjon

Ja, studiets undervisnings-, lærings- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Skolen bør:

- lage et eksamensopplegg som er gjennomførbart ut fra størrelsen og sammensetningen på institusjonens fagmiljø
- redusere antall forelesningstimer til fordel for flere seminartimer

3.3.6 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

§ 2-2 (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.

Vurdering

Det ligger i studiets egenart at fagpersonene som skal undervise må være oppdatert og formidle forskningsresultatene i undervisningen. Hvert emne og allerede første emne i studieplanen har en kobling til forskningen, ved at pensumet og formidlingen av fagstoffet bygger på forskningsbasert materiale. Koblingen til FoU er også sikret gjennom krav til skriftlige arbeider underveis, og ikke minst gjennom krav om bacheloroppgave i slutten av 3. studieår.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kobling til forskning, faglig utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

3.3.7 Studietilbudets ordninger for internasjonalisering

§ 2-2 (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det er i søknaden side 70-71 redegjort for samarbeid med to utenlandske institusjoner. Så vel lærekrefter som studenter kan utveksles gjennom de avtaler som foreligger. Siden det er tale om juridiske læresteder, er disse avtaler tilpasset studiets egenart. Det er etablert et akademisk forum for menneskerettigheter, men ut over dette er det nærmere innholdet i internasjonaliseringen lite konkret.

Noen av fagene som inngår i studiet har betydelig innslag av internasjonale elementer, EU-, EØS-rett, menneskerettigheter og folkerett. Slik sett ligger det implisitt i selve studiet at studietilbudet har en internasjonal dimensjon.

Det hadde vært ønskelig med en mer utførlig redegjørelse om og at det utarbeides mer konkrete mål med ordningen for internasjonalisering, men komiteen er likevel kommet til at redegjørelsen og avtalene som foreligger på dette punkt er tilstrekkelig.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Skolen bør:

- utarbeide mer konkrete mål med internasjonaliseringen av studiet

3.3.8 Studietilbudets ordninger for internasjonal studentutveksling

§ 2-2 (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Vurdering

I søknaden er det redegjort for hvilke avtaler TJS har med institusjoner fra andre land, henholdsvis Belgia og USA. Det åpnes for utveksling på inntil ett semester, se side 72-73. Utvekslingsoppholdet skal etter forhåndsgodkjenning innpasses i studiet. De ytre rammer for utveksling er dermed på plass.

I vedlegg 16 er det gitt en oversikt over hvilke fag som kan tas i Belgia. Disse har et arbeidsomfang på 6 ECTS og er relevante for studiet. I vedlegg 17 er det også redegjort for hvilke kurs som kan tas i USA. Det er også her tale om relevante fag med et omfang på 6 ECTS. I USA er det imidlertid ikke angitt tilstrekkelig antall fag som kan fylle et semesters arbeid – 30 ECTS, da et av fagene LGL 33010 har krav om forkunnskaper i et fag som ikke er med i opplistingen.

Av søknaden fremgår det ikke om studentene skal avlegge eksamen. Det er uttalt at utvekslingsprogrammet skal avsluttes med en rapport. Etter komiteens vurdering er ikke dette i samsvar med formålet med utveksling. Det må forutsettes at studentene deltar på emner, avlegger eksamen ved den aktuelle institusjonen og at disse poengene godskrives direkte inn i den norske utdanningen. Det forberedende Legal English-kurset har også en uklar status. Komiteen mener at et språkkurs ikke kan innpasses i en bachelorgrad i rettsvitenskap. Det må forutsettes at studentene har språkferdigheter som gjør at de kan følge juridiske kurs på engelsk.

Som følge av at det ikke foreligger nærmere opplysninger om eksamensavlegging og forholdet til rapporten som skal innleveres etter utveksling, har ikke søkeren tilstrekkelig dokumentert at det foreligger ordninger for studentutveksling som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Konklusjon

Nei, studiet har ikke ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Skolen må:

- gi en nærmere beskrivelse om eksamensavvikling i utlandet og forholdet til den avsluttende rapporten

3.3.9 Praksisavtaler

§ 2-2 (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

Vurdering

Ikke relevant.

3.4 Krav til fagmiljø (§ 2-3 i studietilsynsforskriften)

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Vurdering

Bestemmelsen i forskriften § 2-3 (1) angir ikke noen absolutte krav til fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse. Det inviteres til en samlet vurdering i lys av det studiet som tilbys, hvor det også er krav om at fagmiljøet skal ivareta forskning og utviklingsarbeid i tilknytning til studiet. Fagmiljøets evne til å ivareta FoU er også vurdert under punkt 3.4.5. nedenfor.

Fagmiljøet må vurderes opp mot at det tilbys et bachelorstudium i rettsvitenskap. Tilsvarende studium tilbys ellers ved noen universiteter og høyskoler i Norge. Det er med andre ord tale om et akademisk studium. I søknaden er studiet beskrevet slik at det gis en selvstendig kompetanse, men samtidig skal studiet kunne danne grunnlag for videre studier til master i rettsvitenskap. Selv om komiteen tidligere har uttrykt tvil om studiet uten videre vil kunne innpasses i et masterstudium i rettsvitenskap, må vurderingen skje i lys av det søkeren mener at utdanningen kan kvalifisere til.

TJS har en helt klar ambisjon og visjon for studiet at det skal kunne gi innpass i en integrert 5-årig mastergrad. Da må bachelorgradsstudiet ha et innhold og nivå som tilsvarer det som er de tre første årene på de integrerte gradene ved de juridiske fakultetene/universitetene. For å kunne gi den undervisning som et slikt løp fordrer, må TJS ha et fagmiljø som har kompetanse innenfor de fag og emner som inngår i disse tre årene. Videre må fagmiljøet ha forskerkompetanse og må kunne vise til relevant forskning innenfor disse fag og emner. Se mer utdypende om fagmiljøets forskning under punkt 3.4.5.

Det fremgår at det er knyttet ni 100 % årsverk til studiet. Fire av disse er førsteamanuenser og fem er høyskolelektorer. Dessuten er det opplyst at man har en førsteamanuensis i 50 % stilling, to i 20 %

stilling, to i 20 % stilling som professor, en i 10 % stilling som professor og en professor i 50 % stilling. Det er dessuten flere andre i reduserte stillinger fra 10 til 50 %. Det samlede fagmiljøet utgjør 15,35 årsverk, inkludert to årsverk som per i dag ikke er tilsatt. Komiteen har innvendinger til så vel fagmiljøets størrelse som de kvalifikasjoner som lærerstaben har. Fagmiljøet er sett i sammenheng med studiets oppbygning og studenttall svært lite, og således sårbart. Førsteamanuensis i 50 % stilling, og professorene i henholdsvis 10, 20, og 50 % stilling er knyttet til de juridiske fakultetene i Bergen, Oslo og Tromsø. Disse lærerne holder utvilsomt et høyt faglig nivå. Studiet har tilknyttet fire førsteamanuenser i 100 % stilling. De fem øvrige i 100 % stilling har ingen dokumentert forskningskompetanse. I bedømmelsen av fagmiljøet som er vedlegg 34 til søknaden, fremkommer det at tre av dem er vurdert utvilsomt kompetent til stilling til høyskolelektor, mens det ikke foreligger noen bedømmelsen av de to siste. Komiteen er bekymret over at det tas inn undervisere og sensorer som ikke er tilstrekkelig kompetansevurdert.

I vedlegg tabell 2 til søknaden er det en oversikt over personene som ellers er i fagmiljøet, og hvilke undervisningsoppgaver den enkelte er tiltenkt. Komiteen mener det gir et uriktig bilde å regne alle disse personene som en del av fagmiljøet. Ut fra den stillingsprosent som er angitt i tabellen har flere av disse sitt hovederhverv i annen virksomhet. Engasjementet knyttet til TJS er for de fleste begrenset i omfang knyttet til undervisning og sensur. Prosentandelen som er angitt til forskning og faglig utviklingsarbeid er i mange tilfeller så liten – ned til 0.05 - at det ikke er grunn til å regne det som et bidrag til forskningsproduksjonen til fagmiljøet.

Fagmiljøet omfatter også tre førsteamanuensiser og fire professorer i 10 % til 50 % stillinger. Disse vil ikke inngå i den daglige driften av studieprogrammet. Det er illustrerende at det i flere arbeidsavtaler som er fremlagt overhodet ikke er krav om at man skal være til stede på campus, da arbeidsstedet er definert som enten på campus eller på nett. Etter komiteens oppfatning kan man ikke basere fagmiljøet på at man i stor grad engasjerer professorer fra andre læresteder i begrensede stillinger. Studentene må ha tilgang til kvalifisert lærerkompetanse på studiestedet i det daglige. At undervisningen gis av høyt kompetente personer som hentes inn fra andre læresteder, bidrar heller ikke til å bygge det lokale fagmiljøet. For at fagmiljøet skal være tilfredsstillende i bredden, må det kreves at det for den vesentlige del av fagene som inngår i studiet, er personer i det lokale fagmiljø som har forskningskompetanse i vedkommende fag, se nærmere beskrivelse under punkt 3.4.5. Det vil også være utfordrende å holde fagmiljøet kompetansemessig stabilt over tid med så mange ansatte i mindre stillingsprosjenter.

Komiteen har for øvrig notert seg at det minst er to personer som ikke holder det faglige nivået som det er normalt å kreve for å inngå i hjelpelærerkorpset som er knyttet til de juridiske fakultetene i Norge. Komiteen er bekymret over at slike personer inntas i listen som underviser og sensor. Det kan synes som om søkeren ikke har tatt inn over seg at de man knytter til seg som lærere, må kunne vurdere hva som kvalitativt er prestasjoner på det øverste nivå. Det er også en svakhet ved søknaden at man ikke ellers har mer utfyllende opplysninger om kvalifikasjonene til de personer som ellers er opplistet i vedlegget.

Som det fremgår av søknaden kan det være 300 studenter knyttet til dette studiet når det er ferdig utbygd. Dette gir et forholdstall på 75 studenter per ansatt med førstestillingskompetanse i 100 % stilling. Komiteen er derfor helt uenig med søkerens angivelse av antall studenter per årsverk som fremgår på side 77. Den sakkyndige komiteen mener det er en uforsvarlig lav dekning av kompetente lærere i forhold til antall studenter.

Med en så liten stab som oppfyller de faglige krav som bør stilles for denne utdanningen, er det mange rettsområder som inngår i studiet som ikke er dekket hos de ansatte med hovedstilling hos TJS. At man har knyttet til seg personer med solid kompetanse innenfor relevante fagmiljø som erstatningsrett, pengekravsrett, konkurs mv., vil imidlertid ikke sikre studentene på campus jevnlig tilgang til relevante fagpersoner. Komiteen kan vanskelig se hvordan en enkelt person kan dekke alt fra «folkerett, erstatningsrett, obligasjonsrett» eller «familie- og arverett, erstatningsrett, forvaltningsrett» på en faglig forsvarlig måte.

De krav det opereres med i dag, jf. § 2-3 (4) om at halvparten av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling, er kun et formelt krav som ikke stiller kvalitative krav. Forskriften burde oppstilt faglige krav til de tilsatte, samt hvilket forholdstall det skal være mellom ansatte og studenter.

Komiteen vil for øvrig peke på at rekrutteringssituasjonen til juridisk forskning og utdanning over tid har vært krevende. Det vises til juristutredningen kapittel 8 jf. vedlegg 1 til denne utredningen. Utfordringene er dels knyttet til mangel på kvalifiserte søkere, dels manglende prioritering internt ved de enkelte utdanningsinstitusjoner. Tidligere var det tre aktører som var avtakere av kvalifisert personale, men nå har også de nye bachelorstedene behov for rekruttering. Det er fortsatt begrenset tilgang på kvalifiserte lærekrefter. Å spre lærekreftene på mange institusjoner, vil bidra til å svekke muligheten for å bygge robuste fagmiljø. Av søknaden side 77 fremgår det at TJS har erfart at det i Norge er et lite akademisk fagmiljø som gjør rekrutteringsarbeidet for en ny institusjon vanskelig.

Digital kompetanse

Søker har store ambisjoner om undervisning av studentene på nett hver uke. Dette krever både ressurser og kompetanse. Søker skriver at de har kurs og opplæring av lærerne i nettpedagogikk.

TJS skriver at flere faglærere har brukt Klasserom på nett siden 2010, og deler av fagmiljøet bruker i dag den nettbaserte løsningen ukentlig. Det gis teknisk og praktisk innføring og opplæring tilpasset bruken den enkelte har av løsningen til enhver tid. De faglærerne som ikke tidligere har benyttet løsningen Klasserom på nett, får individuell opplæring i forkant av slik undervisning. Dette er en innføring i de viktigste funksjonene og hvordan løsningen kan benyttes praktisk i ulike situasjoner, samt en innføring i de mest vanlige verktøyene.

Videre henviser søker til at de har deltatt i et forskningsbasert prosjekt med formål å utvikle en god metodikk for forelesere som ønsker å skape et mer interaktivt læringsmiljø i forbindelse med nettbasert undervisning. Med utgangspunkt i dette prosjektet er det utarbeidet opplæringsmoduler for faglærere. Vi kan imidlertid ikke se av CV-ene til noen av faglærerne at de har gjennomført opplæringsmoduler knyttet til dette forskningsbaserte arbeidet, for flere av de ansatte henvises det imidlertid til «Intern kursing». Disse nevnte forskningsbaserte opplæringsmodulene er heller ikke beskrevet og dokumentert. Tilbyder har imidlertid utarbeidet retningslinjer for opplæring innen digital kompetanse for vitenskapelige ansatte. Disse er lagt ved sammen med eksempler på innhold i aktuelle opplæringsmoduler.

Digital kompetanse er slik blant annet NOKUT definerer det, både tilstrekkelig kunnskap om bruk av aktuell teknologi, og nettpedagogisk kompetanse. Søker definerer også selv digital kompetanse i tråd med NOKUTs definisjon, i sine retningslinjer for digital kompetanse hos vitenskapelig ansatte. Dette er bra. Av CV-ene til mange av de ansatte kommer det fram at de ikke oppgir noen formell digital

kompetanse eller betydelig erfaring med undervisning på nett. Gjennom retningslinjer og gjennom eksempler på opplæringsmoduler viser tilbyder at de har system for opplæring. Komiteen savner imidlertid fokus på pedagogisk digital kompetanse i opplæringsmodulene som er beskrevet og i eksemplet som er lagt ved. Opplæringen og modulene som er lagt ved som eksempel har et utpreget fokus på verktøysanvendelse og lite på pedagogikken.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse står ikke i forhold til antall studenter og studiets egenart, vil være kompetansemessig stabilt over tid og har en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Skolen må:

- rekruttere en større stab med et faglig høyt nok nivå og med hovedengasjement hos søkeren for å ivareta et stabilt og godt fagmiljø med kompetanse som dekker alle emner og fag og innehar forskerkompetanse som sikrer at studiet blir godt forankret i relevant forskning og faglig utviklingsarbeid

Skolen bør:

- sørge for at opplæringsmoduler knyttet til digital kompetanse også inneholder kunnskap om nettpedagogikk og arbeid med utvikling av lærernes pedagogiske ferdigheter

3.4.2 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

§ 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Vurdering

Av ansatte i 100 % stilling har 3 av 4 med førstestillingskompetanse formell pedagogisk kompetanse. Ingen av de som skal ha 100 % stilling som høyskolelektor har dokumentert noen formell pedagogisk kompetanse, mens de som er engasjert som førsteamanuensis i redusert stilling mangler med ett unntak slik kompetanse. Kun en av de øvrige faglærere har dokumentert formell pedagogisk kompetanse.

Selv om det foreligger dokumentert faglig pedagogisk kompetanse hos flere av de som skal gi undervisning, gis en stor del av undervisningen av personer uten formell utdanningsfaglig kompetanse. Med økende vektlegging av pedagogiske krav i sektoren, mener komiteen at den utdanningsfaglige kompetanse er for svak da for få personer som inngår i lærerstaben kan dokumentere formell opplæring.

For øvrig har mange av de som skal undervise ikke tilknytning eller bakgrunn fra universitets- og høyskolesektoren ut over undervisningserfaring. Som det fremgår av søknaden side 83 mangler disse formell utdanningsfaglig kompetanse. For å kompensere for manglende formell kompetanse har disse forpliktet seg til å gjennomføre dette innen 3 år. Hvordan dette er tenkt gjennomført i praksis, er det ikke noen nærmere redegjørelse for. Det er viktig at høyskolen redegjør for dette samt presentere en plan om den praktiske gjennomføringen for å sikre at dette kommer på plass.

Konklusjon

Nei, for få i fagmiljøet tilknyttet studietilbudet har relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Skolen må:

- sørge for at flere lærere som inngår i fagmiljøet får formell utdanningsfaglig kompetanse samt legge frem en plan for den praktiske gjennomføringen for å sikre den utdanningsfaglige kompetansen av de faglig ansatte

3.4.3 Faglig ledelse

§ 2-3 (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Vurdering

På søknadens side 86 skrives det: «Innenfor de utdanninger der Trondheim juridiske skole AS i henhold til lover og forskrifter, eller etter avtale, har det formelle og endelige ansvaret for kvaliteten i studieprogrammene, gjelder særskilte ordninger for faglig organisering og ledelse. Dette for å sikre og utvikle et best mulig læringsmiljø og faglig undervisningstilbud.» Det fremstår som noe uklart hva som menes med dette utsagnet da det ikke gis noen beskrivelse av hva som menes med «særskilte ordninger». Ut fra ordlyden og sammenhengen for øvrig kan det tolkes slik at kravene til faglig ledelse er mindre pga. av institusjonens størrelse og fagmiljøets størrelse. Det kan også tolkes som en henvisning til beskrivelsen av den faglige ansvarsorganiseringen som gis i avsnittene under. Det hadde vært en fordel om dette språklig fremkom tydeligere.

De faglig ansatte har et eget ansvar for sin undervisning og den faglige oppdateringen av denne. I tillegg har de ansvar for forskning og faglig utvikling innenfor sine fagområder.

Det etableres fagråd for hvert studieår som skal «bidra til økt fokus på forskning og faglig pedagogisk utvikling» og som skal ha den løpende faglige ledelsen. Fagrådet består av 2-4 sentrale faglærere som bidrar i undervisningen og faglig veiledning innenfor de aktuelle fagområdene, og som minimum har kvalifikasjon som høgskolelektor eller tilsvarende. Fagrådene har det faglige ansvaret for faglig utvikling og kvalitetssikring, og det faglige ansvaret for eksamen innenfor sitt studieår.

I tillegg til fagrådene etableres et utvalg for fag, forskning og utvikling som består av rektor og 1-2 representanter fra hvert fagråd. Utvalget skal ha jevnlig møter og jobbe med aktuelle faglige og pedagogiske spørsmål. Utvalget har det øverste faglige ansvaret i forsknings- og utviklingsstrategiske spørsmål.

TJS har en tydelig ansvarsfordeling av den faglige ledelse med en hierarkisk oppbygning som kvalitetssikrer beslutninger som har betydning for den faglige kvaliteten i studieprogrammet. Den praktiske gjennomføringen vil likevel på grunn av fagmiljøets størrelse være krevende, da mange av de faglig ansatte som skal forestå undervisningen ikke har fast tilholdssted ved TJS.

Konklusjon

Ja, studietilbudet har en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og –utvikling av studiet.

Skolen bør:

- spesifisere hva som menes med «særskilte ordninger» for faglig organisering og ledelse
- tydeliggjøre hvordan kvalitetssikring av undervisning skal skje ved bruk av eksterne undervisere og fast ansatte undervisere som ikke har fast tilholdssted ved TJS

3.4.4 Tilsatte i hovedstillinger

§ 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse

Vurdering

Prosentkravet er oppfylt. Som nevnt ovenfor under punkt 3.4.1, sier et slikt krav lite om den faglige kvaliteten til fagmiljøet i omfang og bredde. Det som er utfordrende er at det skal være personer med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet. Det er flere deler av studiet som må kunne karakteriseres som sentrale. Søkeren har særlig fremhevet to områder som sentrale: alminnelig obligasjonsrett og forvaltningsrett. Men også erstatningsrett, familierett- og arverett, folkerett og menneskerettigheter er av søkeren trukket fram som sentrale fagområder. Etter komiteens vurdering synes definisjonen av sentrale fagområder å avspeile hvilken kompetanse som for tiden er knyttet til studiet gjennom faste, 100 % stillinger. Selv om de nevnte fag er sentrale elementer, er også andre fag som tingsrett, panterett, gjeldforfølgingsrett ansett som sentrale i studiet. Det er ansatt en ny person i 50 prosentstilling i panterett og gjeldsforfatningsrett. Dette ansees til å være i hovedstilling, selv om komiteen mener at dette er svakt. Tingsrett dekkes ikke av dagens fagmiljø. Av tabellen fremgår det at det skal ansettes to nye stillinger hvor tingrett bl.a. vil bli dekket. På nåværende tidspunkt kan ikke dette vurderes.

Det er ikke faste ansatte med førstestillingskompetanse blant de i hovedstillingen som dekker alle fagene som det er naturlig å anse som sentrale fag i studiet.

Konklusjon

Nei, fagmiljøet oppfyller ikke de kvantitative kravene for så vidt gjelder dekning av sentrale områder med ansatte i førstestilling.

Skolen må:

- rekruttere flere ansatte med førstestillingskompetanse innenfor de sentrale delene av studiet

3.4.5 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Vurdering

Forskriften krever at det skal dokumenteres resultater på et nivå som er tilfredsstillende for studiets innhold og nivå.

Studiet omfatter følgende fag: ex.fac., ex.phil., familie- og arverett, statsrett, erstatningsrett, alminnelig forvaltningsrett, spesiell forvaltningsrett, folkerett, menneskerettigheter, juridisk metode, EU-EØS-rett, alminnelig obligasjonsrett, rettshistorie, panterett, tingsrett og gjeldsforfølgingsrett.

De som er i førstestilling kan dokumentere resultater på sine områder. Det er således dokumentert resultater innenfor folkerett, helse rett, forvaltningsrett, rettshistorie og menneskerettigheter. I forhold til mange sentrale fag som inngår i studiet, slik som erstatningsrett, alminnelig obligasjonsrett, panterett, tingsrett og gjeldsforfølgingsrett, har ikke det eksisterende fagmiljøet levert resultater. Det er for så vidt heller ikke overraskende: slik rettsvitenskapen har utviklet seg, vil det ikke være mulig for noen få personer å dekke over så mange fagområder på et kvalitativt forsvarlig nivå.

Ut over de fire med førstestillingskompetanse, er det egentlig ikke noen som har resultater på et tilfredsstillende nivå for BA. Det foreligger planer om ph.d.-prosjekter, men dette er ikke tilstrekkelig.

Den forskningen som finnes er relevant, men den er drevet av for få personer i fagmiljøet og de resultater som foreligger er innenfor et for smalt område av studiet. Derfor kan vi ikke si at studiet har dokumenterte resultater som er tilfredsstillende for studiets innhold. Det er vår vurdering at FoU på de sentrale emnene i studiet må utvikles. Det vil ta lang tid før mange i fagmiljøet vil være i stand til å komme med selvstendige FoU-bidrag.

Det er fremlagt en strategi for forskning og undervisning 2017-2021, se vedlegg 36. Det er positivt at denne planen fokuserer på å utvikle de fagområdene som er sentrale i studiet. Det er imidlertid ikke fremlagt noen konkrete planer for hvordan TJS skal oppnå en større bredde i forsknings- og utviklingsarbeidet ut over at det skal rekrutteres ytterligere fagressurser. Som nevnt i 3.4.1 synes også TJS å ha møtt utfordringer i rekrutteringen i et lite nasjonalt fagmiljø.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid er ikke tilfredsstillende.

Skolen må:

- rekruttere flere ansatte i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse i studiets sentrale deler og som kan vise til relevant dokumentert forskningsproduksjon

Skolen bør:

- videreutvikle en realistisk plan for hvordan fagmiljøet ved skolen skal produsere resultater fremover

3.4.6 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Vurdering

Denne vurderingen har klare forbindelseslinjer til den foregående vurdering. Det er fire personer i førstestillingskompetanse som har relevant nettverk, for eksempel forskergruppe for formuerett og erstatningsrett ved Universitetet i Bergen samt andre nettverk som fremgår av vedlegg 37. Fagmiljøet er imidlertid lite og således sårbart.

I sum er det for få personer med tilhørende nettverk som har mulighet for å drive med internasjonal nettverksbygging og utvikle seg. Fagmiljøet kan derfor ikke anses å delta aktivt i nettverk relevante for studiet.

I søknaden er det også vist til at TJS har avtale om et akademisk nettverk med hovedtema om menneskerettigheter. Med så få fagpersoner å spille på, legger komiteen til grunn at det er begrenset hvor mye tid som vil stå til rådighet for internasjonalisering. Sett i sammenheng med vurderingen i 3.4.1 og 3.4.4, er det ikke realistisk at fagmiljøet vil ha tid til å drive FoU, opparbeide seg et faglig nettverk og drive undervisning med de ressurser som er til rådighet.

Konklusjon

Nei, fagmiljøets deltagelse i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk er ikke i tilstrekkelig.

Skolen må:

- sikre seg flere fagpersoner med relevant akademisk nettverk

3.4.7 Praksisveiledere

§ 2-3 (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse, og erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Ikke relevant

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av Bachelorgradsstudium i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.
- § 2-1 (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.
- § 2-2 (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.
- § 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.
- § 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.
- § 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet.
- § 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.
- § 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

- oppdatere henvisningen til studietilsynsforskriften i *Kvalitetshåndbok*
- ta inn informasjon om studentutveksling i studieplanen
- gi en nærmere beskrivelse om eksamensavvikling i utlandet og forholdet til den avsluttende rapporten
- rekruttere en større stab med et faglig høyt nok nivå og med hovedengasjement hos søkeren for å ivareta et stabilt og godt fagmiljø med kompetanse som dekker alle emner og fag og innehar forskerkompetanse som sikrer at studiet blir godt forankret i relevant forskning og faglig utviklingsarbeid
- sørge for at flere lærere som inngår i fagmiljøet får formell utdanningsfaglig kompetanse samt legge frem en plan for den praktiske gjennomføringen for å sikre den utdanningsfaglige kompetansen av de faglig ansatte
- rekruttere flere ansatte med førstestillingskompetanse innenfor de sentrale delene av studiet

- rekruttere flere ansatte i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse i studiets sentrale deler og som kan vise til relevant dokumentert forskningsproduksjon
- sikre seg flere fagpersoner med relevant akademisk nettverk

Videre har komiteen gitt følgende råd for videre utvikling:

- fortløpende tilpasse interne kvalitetsarbeid til NOKUTs krav
- vurdere om å ha mer konkret informasjon om realkompetanse i studieplanen
- endre den faglige sammensettingen ved å ha færre fag med flere studiepoeng for å tilrettelegge for mer dyptgående kunnskap i de fagområder som arbeidsmarkedet særlig etterspør i en bachelorgrad i rettsvitenskap
- lage et eksamensopplegg som er gjennomførbart ut fra størrelsen og sammensetningen på institusjonens fagmiljø
- redusere antall forelesningstimer til fordel for flere seminarer
- utarbeide mer konkrete mål med internasjonaliseringen av studiet
- sørge for at opplæringsmoduler knyttet til digital kompetanse også inneholder kunnskap om nettpedagogikk og arbeid med utvikling av lærernes pedagogiske ferdigheter
- spesifisere hva som menes med «særskilte ordninger» for faglig organisering og ledelse
- tydeliggjøre hvordan kvalitetssikring av undervisning skal skje ved bruk av eksterne undervisere og fast ansatte undervisere som ikke har fast tilholdssted ved TJS.
- videreutvikle en realistisk plan for hvordan fagmiljøet ved skolen skal produsere resultater fremover

5 Institusjonens kommentar

NOKUT
postmottak@nokut.no

Trondheim, 15. mai 2018

SAK 17/07575 SØKNAD OM AKKREDITERING – TILSVAR PÅ UTKAST TIL RAPPORT FRA SAKKYNDIG KOMITE

Det vises til oversendelse med utkast til rapport, mottatt 16. april 2018. Det vises også til møte hos NOKUT torsdag 27. april 2018 for råd og veiledning knyttet til veien videre for vår del. Vi viser til etterfølgende dialog hvor fristen for å gi tilsvar er endret til 15. mai 2018.

Av særlig pedagogiske hensyn har vi valgt å ta utgangspunkt i utkastet til rapport fra sakkyndig komite og lagt inn løpende merknader i teksten. Formålet er å gi våre kommentarer til de konkrete utsagnene og vurderingene, og for mer gjennomgående problemstillinger henviser nærmere til tilsvaret og/eller konkrete vedlegg til tilsvaret. Vi tror dette vil gi en mer samlet oversikt over de tema som er gjenstand for nærmere vurderinger. Slik vi ser det er det viktig at alle involverte i behandlingen av søknaden har best mulig kjennskap til og innsikt i de vurderingene som gjøres. Dette dokumentet ligger som vedlegg 1 til tilsvaret.

Tillit/habilitet

Vi har i søknadsprosessen i utgangspunktet hatt full tillit til både NOKUT sin administrative behandling og sakkyndig komite, som har vært oppnevnt i flere runder. Vi må imidlertid erkjenne at sakkyndig komite ikke har utvist den profesjonalitet og integritet som vi har forventet. Dette er svært skuffende. Vi ser oss derfor nødt til å ta opp flere forhold knyttet til komiteens habilitet og den manglende tillit til komiteen som vi opplever.

Habilitetserklæringen inneholder blant annet spørsmål om det foreligger et konkurranseforhold i forhold til institusjonen. Her har samtlige svart «nei», til tross for at det i utkastet til rapport flere ganger er påpekt at det oppleves å være knapphet på fagressursene innenfor juridiske fag, og det er skissert utfordringer knyttet til dette. Slik vi ser det er dette nettopp en beskrivelse av et «konkurranseforhold» som er egnet til svekke tilliten til sakkyndig komite.

Vi legger til grunn at dette vil kunne ha påvirket minst 2 av komiteens medlemmer i deres vurdering, ut fra blant annet følgende faktiske forhold:

- Komiteens leder var i forrige søknadsrunde dekan ved Juridisk fakultet ved UiB med ansvaret for blant annet rekruttering av tilsvarende fagressurser. I tillegg legges det til grunn at de kollegiale båndene er sterke til flere (minst 3) i vårt fagmiljø som er ansatt ved nettopp UiB. Dette vil innebære at UiB må avgi godt kvalifiserte fagressurser, herunder professorkompetanse, viktig fagkompetanse som komiteen selv vurderer som utfordrende å erstatte.
- Ved Juridisk fakultet ved UiT, som tidligere har hatt et samarbeid knyttet til Jusstudiet i Trondheim, har det i lengre tid vært gitt uttrykk for at de ser det som utfordrende med etablering av et selvstendig studietilbud i Midt-Norge med et fullverdig fagmiljø. Etter det vi har erfart opplever de også å være i en konkurransesituasjon knyttet til studentene. Det vises her blant annet til at UiT, for å unngå innpass særlig for studenter fra Jusstudiet i Trondheim for videre studier, har endret sin praksis for opptak. Det tas opp tilnærmet dobbelt som mange studenter til 1. studieår/avdeling som det i utgangspunktet er studieplasser, og at det dermed er et vesentlig lavere antall (ingen) ledige studieplasser for lokalt opptak knyttet til å frafall utover i studieløpet. Dette gjenspeiler en bevisst holdning/motstand til vårt studietilbud/våre studenter.

Vi erfarer også at det i stor grad er negative holdninger til alminneliggjøring av juridisk kompetanse, blant annet ved å endre fra rene 5-årige profesjonsstudier til en oppdeling i en 3+2-modell som gjelder for de fleste andre fagområdene. Vi kommer nærmere inn på hvordan vi oppfatter komiteens «holdninger» knyttet til skillet mellom bachelor- og masternivå, i det minste knyttet til vurderingen av vårt fagmiljø.

Generelt vil vi også gi uttrykk for vår skuffelse og undring over det vi oppfatter som et språk og en «stil» som er fremmed for oss innenfor offentlig forvaltning. Slik vi leser det inneholder rapporten utsagn og formuleringer som ikke er egnet til å inngi tillit til komiteen og de vurderingene som gjøres. Etter en dialog med administrasjonen i NOKUT ber vi om at sakkyndig komite styrkes med 2 nye medlemmer. Det er viktig at disse ikke har faglige eller andre relasjoner til institusjonen eller noen av de ansatte av en slik art at det kan svekke tilliten til deres vurderinger.

MÅ-krav knyttet til fagmiljøet, herunder FoU og utdanningsfaglig kompetanse

Slik vi vurderer det er samtlige MÅ-krav i rapporten, med unntak av de tre første, knyttet til fagmiljøet, dets størrelse, stabilitet og kompetanse. Nedenfor vil vi ta opp forhold vi mener er av betydning for denne vurderingen.

NOKUT – forståelse av studietilsynsforskriften og rammer for komiteens arbeid

Administrasjonen i NOKUT har ved flere anledninger, og senest i vårt møte 27. april 2018, bekreftet vår forståelse av sentrale bestemmelser i studietilsynsforskriften. Vi vil kommentere disse nedenfor.

Studiet er et bachelorstudium, og skal vurderes på bachelornivå

Dette er igjen presisert av NOKUTs representanter i møtet 27. april. Etter vår vurderingen legger komiteen i realiteten ikke til grunn samme forståelse i sin vurdering. Det vises her til flere av merknadene i vedlegg 1, herunder til følgende sitat fra utkastet til rapport, side 4:

«Komiteen vil likevel fortsatt påpeke de faglige utfordringer TJS vil møte på. Dette baseres på deres ambisjon om å opprette et tilbud som både skal være en selvstendig bachelorutdanning som gjør studenter attraktive for arbeidsmarkedet, og samtidig være et studieforløp som muliggjør innpassing på programmet for integrert master i rettsvitenskap ved de tre juridiske fakultetene.»

Den sakkyndige komiteen vil igjen trekke frem det særlige kravet til fagmiljøets størrelse og kvalifikasjoner som bakgrunn for at det ikke kan anbefales godkjenning av denne søknaden.» (vår understrekning)

Det er vanskelig å forstå dette på annet måte enn at det «særlige kravet» knyttet seg til en «mulig» innpassing i en integrert master i rettsvitenskap. Dette støttes også av følgende sitat side 15 i utkastet til rapport:

«TJS har en helt klar ambisjon og visjon for studiet at det skal kunne gi innpass i en integrert 5-årig mastergrad. Da må bachelorgradsstudiet ha et innhold og nivå som tilsvarer det som er de tre første årene på de integrerte gradene ved de juridiske fakultetene/universitetene.»

For vår del er imidlertid dette ikke noen avgjørende ambisjon, og behandlingen av søknaden om akkreditering av studietilbudet er uansett ikke riktig «arena» for en slik vurdering. Dette vil uansett først kunne vurderes ved en ev. framtidig søknad om innpassing, som komiteen også presiserer.

Under punkt 3.3.2 Studietilbudets faglig oppdatering og relevans, side 8 i utkastet til rapport, konkluderer komiteen følgende:

«Når komiteen likevel mener at studiet kan kvalifiserer for videre studier, bygger dette på tabellen på side 19 hvor det er oppregnet ulike studietilbud som kan være aktuelle etter bachelorgraden i rettsvitenskap. Master i rettsvitenskap er med rette utelatt fra denne oppstillingen.»

Dette innebærer at vår «ambisjon» om innpassing i en integrert master i rettsvitenskap er uten betydning for komiteens vurdering av studietilbudets faglige relevans, både med hensyn til arbeidslivet og videre studier.

Slik vi vurderer dette ser vi det som naturlig at denne ambisjonen ikke tillegges vekt i det videre arbeidet, og at det «særlige kravet» som sakkyndig komite legger til grunn (ovennevnte sitat side 4 i utkastet til rapport) faller bort når det gjelder «fagmiljøets størrelse og kvalifikasjoner».

Vi kan for øvrig ikke se at et slikt særlig krav er lagt til grunn for andre sammenlignbare studietilbud på bachelornivå, verken innenfor juridiske fag eller andre fagområder. Dette til tross for at samtlige 4 bachelorstudier innen rettsvitenskap gir rett til innpassing i de integrerte masterstudiene ved hhv. UiO, UiB og UiT.

Høgskolelektorer inngår som vitenskapelig ansatte og skal regnes fullt ut med i fagmiljøet

Vi synes det er beklagelig at sakkyndig komite igjen tar frem uttrykket «hjelpelærerkorps». Dette «hjelpelærerkorps» antas å utgjøre flertallet av de som er ansatt i vitenskapelige stillinger i universitets- og høgskolesektoren i Norge i 2018.

Administrasjonen i NOKUT har igjen uttrykkelig bekreftet at høgskolelektorer inngår som «fullverdige» vitenskapelig ansatte, og fullt ut skal regnes med i fagmiljøet, og vurderingen av dette. Det er flere steder i utkastet til rapport at sakkyndig komite i sine uttalelser knyttet til ansatte uten førstestillingskompetanse, synes å legge til grunn en av annen forståelse og/eller holdning til denne delen av fagmiljøet.

Som hovedstilling regnes stillingsandel på 50 % stilling eller mer

Administrasjonen i NOKUT har klart bekreftet at hovedstilling innebærer en stillingsandel på 50 % eller mer. Også her er det flere steder i utkastet til rapport at sakkyndig komite i sine vurderinger synes å legge til grunn at kun stillinger i 100 % utgjør hovedstilling. Det vises her til blant annet følgende sitat side 15, som er en innledning til den etterfølgende vurderingen, i utkastet til rapport:

«Det fremgår at det er knyttet ni 100 % årsverk til studiet. Fire av disse er førsteamanuenser og fem er høyskolelektorer. Dessuten er det opplyst at man har en førsteamanuensis i 50 % stilling, to i 20 % stilling, to i 20 % stilling som professor, en i 10 % stilling som professor og en professor i 50 % stilling. Det er dessuten flere andre i reduserte stillinger fra 10 til 50 %.»

Komiteens vurdering av antall studenter per lærerressurser, side 16 i utkast til rapport, illustrerer også godt komiteens grunnlag for hva og hvem de mener inngår i et fagmiljø etter deres definisjon:

«Som det fremgår av søknaden kan det være 300 studenter knyttet til dette studiet når det er ferdig utbygd. Dette gir et forholdstall på 75 studenter per ansatt med førstestillingskompetanse i 100 % stilling. Komiteen er derfor helt uenig med søkerens angivelse av antall studenter per årsverk som fremgår på side 77. Den sakkyndige komiteen mener det er en uforholdsmessig lav dekning av kompetente lærere i forhold til antall studenter.» (vår understrekning)

Det er ingen annen måte å forstå dette utsagnet på enn at sakkyndig komite ekskluderer/ikke regner med i fagmiljøet;

- o alle uten førstestillingskompetanse
- o alle som ikke er i 100 % stillinger

«Flere» og «større»

Administrasjonen i NOKUT har allerede i forrige søknadsrunde bedt om at sakkyndig komite nærmere beskriver hva som mangler og hva som trengs for å være tilstrekkelig, etter komiteens vurdering. Utkastet til rapport er fortsatt helt åpen her, og det brukes gjennomgående uttrykk som «flere» ansatte og «større» stab. Sett i lys av den søknadsprosessen som har pågått over tid, gir slike utsagn ingen indikasjoner på hva sakkyndig komite mener er et tilstrekkelig fagmiljø, og det gir ingen veiledning for oss som institusjon i arbeidet med det faglige miljøet.

Sakkyndig komite har heller ikke beskrevet alminnelige ressursberegninger eller andre normer for planlegging av ressursbehov. Vi er ukjent med hvilke normer og beregninger sakkyndig komite ev. legger til grunn for sine vurderinger.

Vi anser det som en naturlig del av forvaltningens generelle veiledningsplikt å nærmere angi hva slags mangler de mener foreligger og hva som må rekrutteres, ut fra en faglig vurdering knyttet til kravene som fremgår av studietilsynsforskriften.

Rektangulært klipp

Sammenlignbare studier

Som kjent er det per i dag 7 ulike institusjoner som tilbyr rene jusstudietilbud på bachelor- og masternivå. Sakkyndig komite kommenterer/henviser i liten grad til de 4 studietilbudene på bachelor, som primært er sammenlignbare med det omsøkte studietilbudet. Komiteen trekker utelukkende paralleller til og sammenligner med de tre første årene i de integrerte masterstudiene.

Slik vi oppfatter utkastet til rapport mener sakkyndig komite at vårt studietilbud skiller seg ut med hensyn til oppbygging og fagsammensetning, i forhold til samtlige av de 7 studietilbudene. Etter vår vurdering kan vi ikke se at det er grunnlag for en slik konklusjon. Det vises her til vedlagte oversikt som viser en sammenstilling at samtlige studieplaner, vedlegg 2. For å illustrere våre vurderinger i merknad 8 (vedlegg 1) om forskjeller og likheter mellom de ulike studietilbudene har vi her valgt å gruppere noen av våre emner etter tradisjonelle termer. Det er understreket i søknaden og i studieplanen at det er vesentlig for studieopplegget og læringen at fagene/emnene ses i sammenheng, og at dette gjenspeiles i undervisningen.

Vi har også valgt å legge ved en oversikt over de kjente delene av fagmiljøet knyttet til de 4 bachelorstudier, som vi finner det mest riktig å sammenligne studietilbudet med TJS med, se nærmere vedlegg 3. Det tas forbehold om ev. endringer som ikke fremgår av offentlig tilgjengelige kilder.

Etter det vi kan se er det et markert skille mellom disse fagmiljøene og de krav som sakkyndig komite synes å stille, begrunnet i faglige krav knyttet til studietilsynsforskriften. Disse institusjonene følger, som administrasjonen i NOKUT også presiserer, de samme reglene og bestemmelsene med krav til fagmiljø som NOKUT/sakkyndig komite.

I tillegg kommer at leder av sakkyndig komite i sin tid som dekan ved Juridisk fakultet ved UiB (inntil august 2017), har vært ansvarlig for å vurdere og godkjenne tre av de fire bachelorstudiene når det gjelder både innpassing i integrert master i rettsvitenskap og eksklusivt godkjent for å søke opptak til 2-årig master i rettsvitenskap ved eget fakultet. Det legges til grunn at de tre studietilbudene både med hensyn til faglig sammensetning og fagmiljø er vurdert basert på tilsvarende faglige nivå og normer som for TJS.

Fagmiljø – nivå, størrelse, tilgjengelighet og stabilitet

Som nevnt tidligere savnes en nærmere angivelse av kjente normer og beregningsgrunnlag. Sammen med manglende angivelse av hva som mangler og hva som må rekrutteres, gjør dette det tilnærmet umulig å imøtegå komiteens faglige vurderinger.

Når det gjelder justeringer og endringer i fagmiljøet i forbindelse med arbeidet med tilsvaret er dette samlet i et eget vedlegg, vedlegg 4. I vedlegget fremkommer i stor grad personlige opplysninger o.l. som gjør at vi ber om at dette behandles konfidensielt.

Vi gir i det samme vedlegget nærmere kommentarer til sakkyndig komite sin forståelse av fagmiljøet med hensyn til tilgjengelighet og stabilitet. I utkastet til rapport opereres det også med flere ulike størrelser for antall studenter, herunder beregninger og vurderinger av lærertetthet. Dette kommenteres nedenfor i eget punkt.

Antall studenter – lærertetthet mm

Fagmiljøets størrelse og stabilitet skal vurderes i forhold til antall studenter tilknyttet studiet. Vi kan ikke se at det i utkastet til rapport noe sted opereres med riktige studenttall ved vurderingen av fagmiljøet, verken når det gjelder størrelse eller stabilitet og tilstedeværelse på campus. Noen av disse feilene er markert i form av merknader i vedlegg 1.

Tabell 1 er vedlegg til søknaden, og oppgir følgende forventet studenttall:

- o Ved oppstart
  - o 65 studenter på campus
  - o 35 studenter på nett
- o Ved full drift 3. år
  - o 163 studenter på campus
  - o 99 studenter på nett

Våre beregninger basert fagressursenes kompetanse gir følgende skjematisk oversikt:

	Ved oppstart	herav på campus	Ved full drift	herav på campus
Antall studenter	100	65	262	163
Fagmiljø - antall årsverk	7,5	7,5	15,4	13,2
Antall studenter per årsverk	13,3	8,7	17,0	12,3
(sensorressurser ikke medregnet)				

Vi er ikke nødvendigvis uenig med sakkyndig komite i at fagmiljøet bør tilpasses noe for å være ideelt/optimalt, sett fra et faglig perspektiv. Men vi mener samtidig at det fagmiljøet som er på plass per i dag, tilfredsstiller de krav som kan utledes av studietilsynsforskriften, også slik forskriften er forstått og praktisert for andre sammenlignbare studietilbud.

Andre MÅ-krav

Kvalitetshåndboken er oppdatert når det gjelder henvisningen til ny studietilsynsforskrift. Det vises til vedlegg 7.

Det er tatt inn informasjon om studentutveksling i studieplanen – både for campus- og nettstudenter. Se vedlegg 8 og 9 med justert vedlegg 12 og 24 i søknaden.

Når det gjelder nærmere beskrivelse om eksamensavvikling i utlandet er dette kommentert direkte i utkast til rapport, vedlegg 1. Se nærmere merknadene 11 – 13. Oppsummert er det en selvfølge at studentene opptjener studiepoeng i utlandet på lik linje med øvrige studenter – herunder gjennomfører ordinære evalueringsformer som for eksempel eksamen.

Når det gjelder den avsluttende rapporten er dette ment som en mulighet for studentene til å beskrive og reflektere rundt utenlandsoppholdet, den læringen dette har gitt og hvordan de ser dette i sammenheng med studieprogrammet for øvrig. Idet utenlandsoppholdet skal kunne innpasses og gi fritak for bacheloroppgaven er det naturlig å gi anledning til en viss fordypning og refleksjon rundt læring/utbytte av oppholdet, og hvordan de ser/setter dette inn i en større sammenheng/faglig relevans.

Saksbehandlingstid

Administrasjonen i NOKUT har underveis i prosessen flere gang bebudet at utkast til rapport var «rett rundt hjørnet». Utkastet ble oversendt først etter 7 måneders saksbehandlingstid. Det har vært fremhevet at det ved 2. gangsbehandling og bruk av samme komite, kunne forventes en kortere saksbehandlingstid. Dette har ikke slått til, til tross for relativt små endringer i den fornyede søknaden.

Etter dialog med administrasjonen i NOKUT er det enighet om at saksbehandlingen bør prioriteres, og at den fullføres innen midten av juni måned.

Rektangulært klipp

Med vennlig hilsen

Anne Dordi Alseth
styreleder

Ann Kristin Emblem
rektor

Vedlegg:

- Vedlegg 1 Kommentar fra TJS direkte i utkast til rapport fra sakkyndig komité
- Vedlegg 2 Studiets oppbygging med fag og emner - sammenligning med de øvrige jusstudietilbudene;
- Vedlegg 3 Fagmiljø tilknyttet de sammenlignbare bachelorstudiene
- Vedlegg 4 Fagmiljøet –kommentarer – status med endringer
- Vedlegg 5 Fagmiljøets nivå – bedømmingskomiteens vurderinger
- Vedlegg 6 revidert Vedlegg 35 til søknaden Fagmiljøet - samlet ressursoversikt med fordeling på kompetanse - fagområder og -emner
- Vedlegg 7 revidert Vedlegg 11 til søknaden Overordnet systembeskrivelse – Kvalitetshåndbok
- Vedlegg 8 revidert Vedlegg 12 til søknaden Studieplan Bachelor i rettsvitenskap
- Vedlegg 9 revidert Vedlegg 24 til søknaden Studieplan Bachelor i rettsvitenskap - for nettstudentene.

6 Tilleggsvurdering

6.1 Vurdering av søkerinstitusjonens kommentar

2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Skolen må:

- *oppdatere henvisningen til studietilsynsforskriften i Kvalitetshåndbok*

Vurdering

TJS har oppdatert henvisningen til studietilsynsforskriften, og har lagt ved en korrigert versjon av Kvalitetshåndboken.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt.

2-1 (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Skolen må:

- *ta inn informasjon om studentutveksling i studieplanen*

Vurdering

Informasjon om studentutveksling er lagt inn i korrigert versjon av Studieplanen Bachelor i rettsvitenskap og Studieplanen Bachelor i rettsvitenskap – for nettstudentene.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt.

2-2 (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Skolen må:

- *gi en nærmere beskrivelse om eksamensavvikling i utlandet og forholdet til den avsluttende rapporten*

Vurdering

I korrigert versjon av studieplanene står det tydelig at avtalene «gir mulighet for et utenlandsopphold på inntil ett semester». Komiteen understreker at et utenlandsopphold må kunne fylle et semesters

arbeidsbelastning i utlandet inkludert eksamen for tilsvarende studiepoeng. Forholdet mellom avlagte kurs i utlandet og den avsluttende rapport er fremdeles noe uklart. Det at studentene i ettertid skriver en rapport kan være et godt supplement til egen refleksjon og utvikling. Det kan samtidig være et nyttig verktøy for TJS til egenutvikling av sine utvekslingsavtaler, og kan gi et bedre innblikk i studentenes opplevelse av utvekslingen og dens innhold. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom og passe på at arbeidsomfanget og arbeidsbelastningen til sammen ikke blir mer enn det som ligger innenfor rammen av 30 ECTS.

Konklusjon

Ja, kriteriet er oppfylt.

Skolen bør

- passe på at arbeidsomfanget inkludert eksamen og rapport ligger innenfor rammen av 30 ECTS

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Skolen må:

- *rekruttere en større stab med et faglig høyt nok nivå og med hovedengasjement hos søkeren for å ivareta et stabilt og godt fagmiljø med kompetanse som dekker alle emner og fag og innehar forskerkompetanse som sikrer at studiet blir godt forankret i relevant forskning og faglig utviklingsarbeid*

Vurdering

Det er fremlagt nye opplysninger om fagmiljøets størrelse. Etter at søknaden ble sendt har en professor i 20 prosent økt sin stilling slik at vedkommende nå fyller en professorstilling på 50 prosent. Det er opplyst at vedkommende vil ha tilstedeværelse på campus. En av førsteamanuensene ansatt i 100 prosent stilling har dessuten fått opprykk som professor i rettsvitenskap.

At en anerkjent professor utvider sin stilling fra 20 til 50 prosent er utvilsomt en styrking av fagmiljøet. At en førsteamanuensis får opprykk, representerer en styrking av staben i forskningsdybde. Man har imidlertid ikke oppnådd en styrking i bredden ved at det gis opprykk, og kompetanse i en sentral del i studiet mangler fremdeles, jf. § 2-3 (4). Det er fagmiljøets bredde som er komiteens hovedinnvending mot søknaden slik den ble presentert på søknadstidspunktet og slik den foreligger i dag. Det er imidlertid to personer i førstestilling/professor som er tenkt ansatt i full stilling, og som ennå ikke er tilsatt, slik at vi kan anta at TJS er i retning av å få dette på plass. Dersom det ansettes fagpersoner med riktig og bred nok kompetanse til å supplere fagmiljøet, vil dette styrke fagmiljøet i riktig retning og også styrke forskningen på lærestedet.

Sammenliknet med utenlandske miljøer er lærer/studentforholdet med de tallene som er fremlagt, på et ganske normalt nivå for en bachelor i rettsvitenskap. Det er til sammen 15 årsverk, inkludert de to fulltidsstillingene som ikke er besatt. Flere av de deltidsansatte professorene/førsteamanuensene har høy kompetanse og internasjonalt renommé. Om dette er tilstrekkelig for en utdanning med høy

kvalitet er avhengig av hvor man setter terskelnivået. I sitt tilsvaer viser TJS til en sammenligning med andre lærestedene som driver bachelorutdanning i rettsvitenskap i Norge. NOKUT har imidlertid ikke akkreditert bachelorutdanningene slikt at dette ikke er prøvd i henhold til NOKUTs krav til fagmiljø av en sakkyndig komité oppnevnt av NOKUT. Sammenstillingen viser heller ikke fagmiljøets totale størrelse og sammensetning.

Wilhelmsson påpeker at internasjonalt finnes det eksempler på tilvarende utdanninger med smalere fagprofil på de faglige ansatte. Det er ikke uvanlig at ansatte i faglige stillinger i rettsvitenskap dekker flere emneområder. Det er vanskelig å påpeke nøyaktig hvor det ville være mangel på viktige kompetanser. En tilstrekkelig del av lærerne ved TJS ser ut til å være i full stilling, på campus. I denne sammenhengen vurderer komiteen etter norske krav til utdanningskvalitet.

Konklusjon

Nei, komiteens anser at skolens redegjørelse ikke er tilfredsstillende.

Skolen må

- tilsette i de to ubesatte hele førsteamanuensisstillingene, og sikre at disse har kompetanse slik at fagmiljøet som helhet dekker alle sentrale fag og emner
- sikre at de har høyt nok nivå og har hovedengasjement hos søkeren for å ivareta et stabilt og godt fagmiljø med kompetanse som dekker alle sentrale emner og fag og innehar forskerkompetanse som sikrer at studiet blir godt forankret i relevant forskning og faglig utviklingsarbeid

2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Skolen må:

- *sørge for at flere lærere som inngår i fagmiljøet får formell utdanningsfaglig kompetanse samt legge frem en plan for den praktiske gjennomføringen for å sikre den utdanningsfaglige kompetansen av de faglige ansatte*

Vurdering

Komiteen viser til skolens tilsvaer, vedlegg 4: «Det legges derfor til grunn at prosessen kan påbegynnes i løpet av det første året, og at basis-/grunnkompetansen er på plass i løpet av en periode på 2-3 år. Dette innebærer at de aller fleste i fagmiljøet vil ha formell utdanningsfaglig kompetanse før studieprogrammet er i full drift.». TJS har også videre redegjort for at de vil legge opp til en kombinasjon av kurs med utvalgte tema og utvikling av egen undervisningskompetanse gjennom bevisst og systematisk arbeid med egen undervisning, under veiledning. Det synes som skolen er godt på vei, men det er ikke dokumentert i form av konkrete planer om hvordan den praktiske gjennomføringen er tenkt. Det er uklart hvem samarbeidspartnerne er og hva de lokale ressursene er. Det vises til merknad til studietilsynsforskriften og til veiledningen til forskriften: «Utdanningsfaglig kompetanse omfatter i denne forskriften uh-pedagogikk og didaktikk, og inkluderer også kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring.». Det vises også til UHRs retningslinjer til pedagogisk basiskompetanse.

Konklusjon

Nei, skolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Skolen må

- utarbeide en mer konkret plan for den praktiske gjennomføringen om hvordan det er tenkt å sikre den formelle utdanningsfaglige kompetansen av de faglige ansatte.

2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse

Skolen må:

- rekruttere flere ansatte med førstestillingskompetanse innenfor de sentrale delene av studiet

Vurdering

Denne vurderingen henger sammen med vurderingen i tilknytning til § 2-3 (1). Kravet om ansatte i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet er ikke oppfylt. Skolen må ansette en fagperson med førstestillingskompetanse i tingsrett. Denne personen må ha hovedstilling ved skolen.

Konklusjon

Nei, skolens redegjørelse er ikke tilfredsstillende.

Skolen må

- oppfylle kravet om ansatte med førstestillingskompetanse i hovedstilling i alle sentrale deler av studietilbudet

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Skolen må:

- rekruttere flere ansatte i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse i studiets sentrale deler og som kan vise til relevant dokumentert forskningsproduksjon

Vurdering

Det vises til vurderingen som er gjort i tilknytning til § 2-3 (1) ovenfor. En professor har fått økt stillingsandelen til 50 prosent, og en ansatt i full stilling har fått opprykk til professor. De to åpne stillingene tiltenkt fagpersoner med førstestillingskompetanse er ennå ikke besatt, og kan derfor ikke

tas med i vurderingen av FoU-arbeidet. Det er ikke fremlagt opplysninger som gir grunn til en endret konklusjon. Komiteens flertall mener skolens redegjørelse på dette punktet ikke er tilfredsstillende.

Wilhelmsson bemerker at det er flere respekterte forskere av høy kvalitet tilknyttet studiet, også blant dem med lavere prosentandel i stillingen. Selv om forskningen ikke er direkte knyttet til lærestedet, vil denne kompetansen bidra til en FoU-basert utdanning. Knapt noen juridiske fakulteter har høy forskningskvalitet på alle rettsområder. Faktiske ansettelser i de to ubesatte stillingene vil også styrke bredden av FoU-virksomheten.

Konklusjon

Nei, komiteens flertall anser at skolens redegjørelse ikke er tilfredsstillende.

Skolen må

- rekruttere flere ansatte i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse i studiets sentrale deler som kan vise til relevant dokumentert forskningsproduksjon

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Skolen må:

- sikre seg flere fagpersoner med relevant akademisk nettverk

Vurdering

TJS har ikke omtalt dette punktet spesielt i tilsvaret. Det foreligger ingen ny informasjon som kan belyse om kravet er oppfylt, og komiteen viser til sin tidligere vurdering.

Wilhelmsson har vurdert informasjonen som ble forelagt på søknadstidspunktet, og ut fra egen erfaring påpeker han at flere av de ansatte i professor- og førsteamanuensisstilling som TJS omtaler, har brede nettverk.

Konklusjon

Nei, komiteens flertall anser at skolens redegjørelse ikke er tilfredsstillende.

Høgskolen må

- sikre seg flere fagpersoner med relevant akademisk nettverk

6.2 Samlet konklusjon

Komiteens avslag baserer seg på at komiteen har vurdert søknaden etter kriteriene for studier på bachelorgradsnivå. Det omsøkte studiet har stor faglig bredde, men det er ikke dokumentert

tilsvarende bredde i fagmiljøet. Derfor dekkes ikke studiets vesentlige deler med tilstrekkelig kompetanse.

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av bachelorgradsstudium i rettsvitenskap ved Trondheim juridiske skole AS.

7 Vedtak

NOKUT vurderer at vilkårene i studietilsynsforskriften ikke er oppfylt.

Vi avslår derfor søknaden om akkreditering av bachelorgradsstudium i rettsvitenskap (180 studiepoeng) ved Trondheim juridiske skole AS.

Følgende krav i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) er ikke oppfylt:

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

§ 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

§ 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

8 Dokumentasjon

17/07575-1 Trondheim juridiske skole AS - Søknad om akkreditering av studietilbud i rettsvitenskap

17/07575-15 Tilsvar på utkast til rapport – Trondheim juridiske skole AS – Akkreditering av studietilbud i rettsvitenskap

17/07575-16 Ettersendelse av dokumentasjon – Trondheim juridiske skole AS – Akkreditering av studietilbud i rettsvitenskap

9 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Professor Asbjørn Strandbakken, Universitetet i Bergen

Strandbakken er dr. juris og avla doktorgraden ved Universitetet i Bergen i 2002. Han har siden 2003 vært ansatt som professor i rettsvitenskap og har frem til 2017 vært dekan ved samme institusjon. Videre har Strandbakken bred erfaring fra undervisning, forskning og utredningsarbeid. Strandbakken har også erfaring fra studieadministrativt arbeid ved Universitetet i Bergen. Han var prodekan fra 2004-2009, og i den egenskap leder av undervisningsutvalget ved Det juridiske fakultetet. Strandbakken har hatt flere oppdrag som sakkyndig for NOKUT.

Seksjonssjef Eva Gjerdrum, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Eva Gjerdrum er seksjonssjef for enhet for legeutdanning ved Det helsevitenskapelige fakultet, UiT - Norges arktiske universitet. Hun har fram til 2016 vært direktør ved Norgesuniversitetet (NUV). NUVs oppgaver er å fremme IKT-støttet og fleksibel høyere utdanning. Gjerdrum har erfaring med NUVs søknadsbehandling og prosjektoppfølgning med direkte relevans for kvalitetsarbeidet i slike utdanninger, og har sittet i en nasjonal ekspertgruppe med representanter fra UH-sektoren og NOKUT, som bl.a. har utarbeidet kvalitetskriterier for teknologistøttede og nettbaserte studier. Hun har vært leder og ansvarlig for e-læringsaktivitetene ved Nasjonalt senter for telemedisin ved Universitetssykehuset i Nord-Norge. Hun har også vært engasjert av Det medisinske fakultet ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, der hun har ledet arbeid med å utrede og utvikle et nytt studium i telemedisin. Hun har også vært studieleder og prosjektleder ved UiT. Hun har hatt flere oppdrag som sakkyndig for NOKUT.

Førsteamanuensis Elise Johansen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Elise Johansen har vært førsteamanuensis ved Det juridiske fakultet, Tromsø, siden 2013. Det primære forskningsområdet hennes er internasjonal hav- og miljørett. Etter doktorgraden med tittelen: "Hvordan forhindre oljeforurensning fra utenlandsk skipsfart i transitt - En analyse av Norges kyststatsjurisdiksjon", har Johansen forsket på spørsmål knyttet til helhetlig havforvaltning, regulering av skipsfart i arktiske områder og bevaring av det marine miljøet i reguleringen av andre aktiviteter. Johansen er blant de fast ansatte forskerne på K.G. Jebsen Senter for Havrett. Senterets forskning er delt inn i fem forskningsområder med fem tilhørende forskningsledere hvor Johansen leder et av dem med hovedfokus på rettslige problemstillinger knyttet til bevaring av det marine miljøet. Johansen er i tillegg faglig ansvarlig for en ettårig mastergrad - Master of Laws (LL.M) in Law of the Sea – som tilbys ved Det juridiske fakultet, Tromsø. Johansen har jobbet mye med utvikling av pedagogisk kompetanse og bruk av pedagogiske virkemidler i undervisningen og var blant annet et av styremedlemmene i fakultetets fyrtårnsprosjekt. Det juridiske fakultet i Tromsø i 2015 ble tildelt fyrtårnsstatus og prosjektets mandat var å jobbe for ytterligere bedring av undervisningskvaliteten på fakultetet. Hun har også vært en av lederne i prosjektet «Strafferetten i ny drakt» som har hatt som mål å videreutvikle undervisningsmetodene og læringsmålene for første semester på fjerde avdeling, hvor strafferett og straffeprosess er de sentrale emnene. Johansen har bred undervisningserfaring og underviser i tillegg til havrettslige emner, i familierett, arverett, miljøforvaltningsrett og folkerett. Johansen har i tillegg erfaring som advokat.

Student Aleksander Gjørseter, Universitetet i Bergen

Aleksander Gjørseter er student ved bachelorprogrammet i statsvitenskap ved UiO siden 2014, og er fra 2017 også student på det femårige integrerte masterprogrammet i rettsvitenskap ved UiB. Han har deltatt som studentrepresentant i fakultetsmøtet for samfunnsvitenskapelige fag i perioden 2016-2017,

har vært leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus i den samme perioden og sitter i dag i sentralstyret i Norsk Studentorganisasjon. Han har i statsvitenskap fordypet seg i internasjonal politikk og offentlig politikk og administrasjon. Han er for tiden også ungdomsdelegat til FNs Bosettingsprogram (UN Habitat). Fra tidligere har Gjøsæter fagbrev i produksjonsteknikk fra REC Group og Pipelife Norge da han på videregående gikk den fireårige TAF-linjen. Han er folkevalgt og har bred erfaring med offentlig forvaltning og politikk både gjennom studier og valgte verv.

Utvidelse av sakkyndig komité i forbindelse med tilleggsvurderingen:

Professor Emeritus Thomas Wilhelmsson, Helsingfors universitet

Wilhelmsson er tidligere prorektor og rektor samt kansler ved Helsingfors universitet. Han er styreleder for Åbo akademi og visestyreleder i styret for Stockholms universitet. Han er professor (emeritus) i sivil- og handelsrett ved Helsingfors universitet. Han har erfaring fra evaluering og revidering av juridiske utdanninger i flere nordiske land (Sverige, Norge, Island og Finland). Det finnes tilsvarende bachelorgrad i rettsvitenskap ved Helsingfors universitet og ved Åbo akademi, slik at Wilhelmsson har god kompetanse til å vurdere denne bachelorgraden. Han har god internasjonal kompetanse i faget, og har ledet flere faglige komiteer og forskningsprosjekter i Finland og i andre land. Han har vært aktivt involvert i samarbeid på EU-nivå, både i juridiske spørsmål og i utdanningsspørsmål (bl.a. som medlem av League of European Research Universities (LERU) rektorsråd).